

Årsberetning

Kommentarer til regnskapet

2015

Sigdal kommune

INNLEDNING	3
SKATT	4
RAMMETILSKUDD	4
EIENDOMSSKATT	4
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	4
RENTER/AVDRAG	4
NETTO DRIFTSRESULTAT	5
«BUNNLINJEN»	5
AVSETNINGER	6
INNTEKTSUTVIKLING	6
RÅDMANNENS INTERNKONTROLL	6
PLANOMRÅDENE	7
PLANOMRÅDE 1, SENTRAL STYRINGSORGAN / POLITIKK	7
PLANOMRÅDE 2, FELLESTJENESTER	7
PLANOMRÅDE 3, OPPVEKST OG KULTUR	8
PLANOMRÅDE 4, HELSE OG SOSIAL	9
PLANOMRÅDE 5, NÆRING OG DRIFT	11
PLANOMRÅDE 6 KIRKEN	13
BALANSEN	13
FONDSSTATUS	14
ARBEIDSKAPITAL	16
DRIFTSPROSJEKTER MED EGNE BEVILGNINGER	16
INVESTERINGER	17

Innledning

Det har vært noen utfordringer med å avlegge regnskap 2015, grunnet redusert kapasitet på økonomikontoret gjennom året med økonomisjef i fødselspermisjon. Rådmannen har leid inn en ressurs for støtte til økonomikontoret siste tertial 2015, og igjennom årsoppgjøret inn i 2016. Like fullt ser man at det er stort behov for kontinuitet og oppfølging, hele tiden i denne rollen, og at det særlig er viktig å følge opp vedtak med budsjett- og regnskapskonsekvenser igjennom hele året for å lette regnskapsoppgjør og nødvendig underlag til vår revisor.

Netto driftsresultat oppfattes som det sentrale resultatmålet for kommunene. Resultatet fremkommer av forskjellen mellom driftsinntekter og driftsutgifter inkludert finansposter. Resultatet i 2015 var kr 4.088.765,- Det er 1,43 prosent av driftsinntektene, 0,32 prosentpoeng under fylkesmannens normtall som for et par år tilbake ble redusert til 1,75 prosent. Korrigert for bruk av bundne driftsfond på 3 millioner kroner, avsetning til bundne driftsfond på 5,1 millioner kroner og kursgevinst på 0,3 millioner kroner, så er *korrigert netto driftsresultat 1,8 millioner kroner*. I 2014 var korrigert netto driftsresultat 4,8 millioner, i 2013 4,3 millioner kroner.

Sigdal kommune hadde i 2015 en skatteinngang på omlag 87,2 millioner kroner. Etter svake prognoser gjennom store deler av 2015 tok skatteinntektene seg opp igjen mot slutten av året og endte 0,6 millioner over revidert budsjett. I tillegg kom eiendomsskatt på verk og bruk på 950.000,-, 50.000,- kroner under budsjett. Rammeoverføringer fra staten ble på 113,8 millioner mot et budsjett på 112,4.

I 2015 er innbetalt pensjonspremie lavere enn beregnet pensjonskostnad og det er et negativt premieavvik på 1,5 millioner kroner. Tidligere år har innbetalt pensjonspremie vært høyere enn pensjonskostnaden og det har vært positive premieavvik som har hatt positiv effekt på resultatet. Disse positive premieavvikene fra tidligere år utgiftsføres etter en amortiseringsplan. Utgiftsføringen av tidligere års positive premieavvik utgjør 2 millioner kroner i 2015. Netto utgiftsført premieavvik blir til sammen 3,5 millioner kroner.

Det har vært jobbet godt innenfor de ulike sektorene med å tilpasse seg rammene som råder i foregående år. I 2013 var merforbruket 5,4 millioner, mens vi i 2014 kunne rapportere om et samlet mindreforbruk alle planområder totalt sett på 1,1 million kroner. I 2015 har en kombinasjon av noe redusert påtrykk på tjenestene, særlig innenfor helse og omsorg, samt en svært stram økonomistyring på de to største planområdene medført et samlet mindreforbruk totalt sett på 3,1 millioner kroner.

Ved fremlegging av budsjettforslag for 2015 ble det understreket at det var noen store usikkerhetsmomenter knyttet til å klare å drive i balanse. Det var grunn til å tro at skatteanslaget var satt noe høyt, gitt prognosene for året, og man var tydelig på at man ville forsøke å opprettholde/videreføre et tjenestenivå fra året før, i påvente av et styrket inntektsnivå i 2016. 2015 gikk slik sett bedre enn forventet. Inntektene innfridde til tross for et noe optimistisk anslag, og særlig innenfor planområde 4 klarte man å holde seg godt innenfor rammene. Dette gav mulighet for en omdisponering mot slutten av året, noe som igjen gav bedre balanse også på utfordrende områder, som økt «trykk» på kommuneplanarbeid, og en innhenting av etterslep på blant annet IKT-budsjettet.

Sign. Rådmann

Skatt

Kommunens skatteinntekter utgjør 30 % av kommunens inntekter. Sigdal kommune hadde i 2015 en skatteinngang på ca. 87,2 millioner kroner. Dette er en økning på 2,4 millioner kroner fra 2014 og 0,6 millioner kroner mer enn i vedtatt budsjett. Det så lenge ut til at skatteinngangen ble lavere enn anslått i statsbudsjettet, men på slutten av året fikk skatteinngangen en oppsving i hele landet.

Rammetilskudd

Kommunene har ulike forutsetninger for å tilby tjenester, og skatteinntektene er ujevnt fordelt mellom kommunene. Det overordnede formålet med inntektssystemet er å utjevne kommunenes forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. Ved fordelingen av rammetilskuddet tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader (utgiftsutjevning) og ulikheter i skatteinntektene (inntektsutjevning). Kommuner som har skatteinntekter under landsgjennomsnittet (målt i kr. pr innbygger) får kompensert 60 % av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. På samme måte vil kommuner som har skatteinntekter over landsgjennomsnittet trekkes 60 % av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet.

Kommunens rammetilskuddet utgjør 40 % av kommunens inntekter. Sigdal kommune hadde i 2015 et rammetilskudd på 113,8 millioner kroner. Dette er en økning på 0,3 millioner kroner fra 2014 og 1,5 millioner kroner over vedtatt budsjett.

Eiendomsskatt

Sigdal kommune innførte i 2015 eiendomsskatt på verk og bruk. Inntekten utgjør 0,3 % av samlede inntekter og var i tråd med budsjettet på i underkant av 1 millioner kroner

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat ble minus 0,5 millioner kroner. Sigdal kommune budsjetterer ikke med avskrivninger, siden de ikke har noen samlet resultatteffekt i et kommuneregnskap. Avskrivninger påvirker imidlertid brutto driftsresultatet. Hvis det hadde blitt budsjettert med avskrivninger tilsvarende de faktisk regnskapsførte, så ville justert budsjett ligge inne med «negativ» brutto driftsresultat på 7,1 millioner kroner, noe som innebærer at faktisk resultat ville være 6,6 millioner kroner bedre enn budsjettert.

Renter/avdrag

Netto eksterne finansutgifter ble i 2015 ca. 1,7 millioner kroner lavere enn budsjettert. Både finansinntektene og finansutgiftene var høyere enn budsjettert, men nettoavviket skyldes at avviket på finansinntektene var høyere enn avviket på finansutgiftene.

Finansinntekter ble ca. 1,9 millioner kroner høyere enn budsjettert hvorav renteinntektene utgjør 1,2 million kroner. Ca 0,5 millioner kroner av disse er renter på gavemidler og Utviklingsfond Trillemarka-Rollagfjell som avsettes til bundne driftsfond. Disse har man ikke hatt praksis å budsjettere med siden denne inntekten ikke gjenspeiler frie inntekter til kommunen. Like fullt har det jo påvirker netto driftsresultat.

Finansutgifter ble rundt 0,2 millioner kroner lavere enn hva budsjettet la til grunn. Renteutgifter ble 0,6 millioner kroner lavere enn budsjettert og avdragene ble 0,7 millioner kroner høyere enn

budsjettert. Det ble bokført 0,4 millioner i ekstra avdrag da det var betalt for lite avdrag i henhold til kravet om minimumsavdrag. Utlån var på 0,1 millioner kroner høyere enn det som var budsjettert i 2014.

I 2015 var utgiftsførte avdrag lik minimumsavdrag.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat oppfattes som det sentrale resultatmålet for kommunene. Det er lik forskjellen mellom samlede driftsinntekter og driftsutgifter inkludert finansposter. Netto driftsresultat var i 2015 på 1,4 % og utgjør kr 4,1 millioner kroner. Teknisk beregningsutvalg anbefaler et netto driftsresultat på minimum 1,75 %.

Premieavvik og amortiseringen av tidligere års premieavvik påvirker netto driftsresultat. Premieavviket er forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad. Årets pensjonspremie var 1,5 millioner kroner lavere enn pensjonskostnaden og det er derfor utgiftsført et premieavvik på 1,5 millioner kroner. I tillegg er det utgiftsført amortisering for tidligere års premieavvik på 2 millioner kroner. Netto utgiftsføringen av premieavviket i 2015 utgjorde tilsammen 3,5 millioner kroner. I 2014 var det et positivt premieavvik og en netto inntektsføring på 3,1 millioner kroner.

Historisk utvikling vises i denne tabelloppstillingen:

	2011	2012	2013	2014	2015
Netto driftsresultat	6 754	13 187	18 171	7 590	4 089

Kommunen har hatt et positive netto driftsresultat i hele perioden. Til og med 2013 var anbefalt netto driftsresultat minimum tre prosent, dette er nå justert ned til 1,75. Driftsresultat i perioden 2009 til 2013 inneholder en andel "låste inntekter" i midler til Utviklingsfondet for Trillemarka Rollagsfjell på 6 millioner kroner årlig. Av disse er kun en tredjedel er å regne for Sigdals inntekt, og hele beløpet er låst til fondet som forvaltes av et eget styre utgått fra de tre kommunene.

«Bunnlinjen»

Resultat for 2015 viser et mindreforbruk på 2,2 millioner kroner. Det positive resultatet skyldes flere forhold. Det vises til regnskapsskjema 1B hvor det fremgår at planområdene har et mindreforbruk på i overkant av 3 mill. kr. Utgifter på samme skjema *utenfor* planområdene er 2,7 mill. kr under budsjett (mindreforbruk). Skjema 1A viser øvrig drift. Frie inntekter (skatt og rammetilskudd) er 2,1 mill. kr høyere enn budsjettert. Netto finans er 2 mill. kr bedre enn budsjettert. Bunnlinjen er også et resultat av avsetninger og bruk av fond som avviker fra budsjett. Det var blant annet budsjettert med bruk av 3 mill. kr fra disposisjonsfondet til driften som det ikke ble behov for, gitt forholdene nevnt over.

Avsetninger

	Regnskap 2015	Just.bud 2015	Oppr.bud 2015	Regnskap 2014
Bruk av avsetninger				
Bruk av tidligere års regnskapsm. mindreforbruk	-2 112 121	-2 112 121	0	-746 416
Bruk av disposisjonsfond	-1 507 385	-3 789 000	-3 651 000	-1 190 850
Bruk av bundne fond	-3 033 857	-1 321 000	-1 321 000	-2 195 874
Sum bruk av avsetninger	-6 653 363	-7 222 121	-4 972 000	-4 133 140
Avsetninger				
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	512 200
Avsetninger disposisjonsfond	3 465 888	2 112 121	0	5 444 897
Avsetninger til budne fond	5 048 852	28 000	28 000	3 653 687
Sum avsetninger	8 514 740	2 140 121	28 000	9 610 784
Netto avsetninger	1 861 377	-5 082 000	-4 944 000	5 477 644

Inntektsutvikling

For å se inntektsutviklingen over tid er det greit å se på sum driftsinntekter.

	2011	2012	2013	2014	2015
Skatter	-73 445	-82 585	-85 730	-84 796	-87 162
Rammetilskudd	-99 500	-104 820	-109 859	-113 487	-113 811
Andre innt. u/renter	-74 762	-73 230	-78 792	-77 004	-83 896
Sum driftsinntekter	-247 707	-260 635	-274 381	-275 287	-284 869

Vi ser at det generelt har vært en jevn stigning i driftsinntektene. I 2010 fikk kommunen 7,8 millioner kroner i ekstra skatteinntekt hvorav 1,3 millioner kroner var betalt tilbake til skatteyteren i 2011 etter etterberegning pga endringen av likning. Derfor fikk kommunen en relativt høy skatteinntekt i 2010 og noe lavere enn det budsjetterte i 2011. Fra 2013 til 2014 er inntektene økt med knapp 1 mill. kr. Denne beskjedne økningen skyldes hovedsakelig at kommunen ikke lenger får overført midler til Utviklingsfond Trillemarka-Rollagfjel og reduksjon i skatteinntekter og rammetilskudd. Veksten er betydelig bedre fra 2014 til 2015 med 9,6 millioner kroner og skyldes blant annet en betydelig bedre skatteinnngang i 2015.

Rådmannens internkontroll

Internkontroll er en lovpålagt, kommunal oppgave jf. Kommunelovens §23,2. ledd. Internkontroll handler om virksomhetens interne styring og egenkontroll. Det er et ledelsesverktøy for styring og utvikling av den daglige drift som har vist seg nyttig i virksomheter som innebærer risiko. Hensikten med internkontroll er kvalitetsforbedring, og oppfølging for bedre å kunne prioritere ressurser og innsats for å redusere risiko, øke kvaliteten og bedre politisk og administrativ styring.

Sigdal kommune er godt i gang i arbeidet med å få på plass et bedre verktøy for internkontroll. IKT verktøy er anskaffet, og arbeid med å samle prosedyrer og strukturere dokumentarkiv er i prosess. Virksomhetene er på litt ulikt ståsted ved inngangen til 2016, og gitt noe redusert kapasitet i ledelsesapparatet våren 2016 er arbeidet med implementering og videre slutføring satt på vent til rådmannens ledergruppe igjen er komplett.

Planområdene

Planområdene blir styrt etter nettorammer, det vil si utgifter minus inntekter. Planområdene under ett hadde et mindreforbruk på 3,0 millioner kroner i 2015. Mindreforbruket fordeler seg med 0,2 millioner kroner innen adm.støtte, 0,9 mill på oppvekst og kultur, 0,8 millioner på helse og sosial og 1,0 millioner kroner innen næring og drift.

Nedenfor gis en mer spesifisert oversikt for hvert planområde. Avsetninger til og bruk av fond inngår i tallene for de ulike planområdene.

Planområde 1, Sentral styringsorgan / politikk

		Regnskap 2014	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Budsjettavvik
1000	Politisk styring og kontroll	1 684 327	2 135 094	1 994 072	-141 022
1100	Kontroll og revisjon	90 593	22 969	128 130	105 161
1801	Eldreråd/overformynderi	25 124	22 972	20 535	-2 437
Sum planområde 1		1 800 044	2 181 035	2 142 737	-38 298

*) : Negativt fortegn angir merforbruk, positivt fortegn er mindreforbruk

Planområde 1 Sentral styringsorgan/politikk har et merforbruk på kr 38.298,-, mot kr 119.144,- året før.

Planområde 2, Fellestjenester

		Regnskap 2014	Regnskap 2015	Justert budsjett	Budsjettavvik
1000	Politisk styring og kontroll	0	960	0	-960
1100	Kontroll og revisjon	433 687	449 800	480 000	30 200
1200	Administrativ ledelse	3 618 079	3 925 878	4 019 392	93 514
1201	Økonomiavdelingen	3 179 068	2 782 129	3 043 103	260 974
1202	Felles IT systemer	1 774 208	2 046 040	1 952 265	-93 775
1203	Personal/opplæring/velferd	958 107	1 017 511	893 169	-124 342
1204	Andre adm.fellesfunksjoner	301 329	280 315	317 000	36 685
1210	Forvaltning av eiendommer	2 635	2 785	0	-2 785
1800	Fellesutgifter	147 292	0	185 000	185 000
2020	Grunnskolen	0	5 332	0	-5 332
2420	Sosial rådgivn og veiledning	-36 714	-11 768	0	11 768
2830	Bist.etabl.oppretht.eg.bolig	1 800	0	0	0
3200	Kommunal næringsvirksomhet	-3 637	-3 737	0	3 737
3250	Næringstiltak	0	1 700	0	-1 700
3851	Tilskudd andre kulturbygg	0	200 000	0	-200 000
Sum planområde 2		10 375 854	10 696 945	10 889 929	192 984

*) : Negativt fortegn angir merforbruk, positivt fortegn er mindreforbruk

Planområde 2 Fellestjenester har et mindreforbruk på kr 192.984,-

Tjeneste 1201 Økonomiavdelingen viser et mindreforbruk på kr 260.974,-. Det har ved avdelingen vært noe lavere lønns- og relaterte kostnader til dette grunnet permisjon uten erstatning for kapasitet.

Tjeneste 1202 Felles IT systemer viser et merforbruk på kr 93.775,- som skyldes at man ikke har justert budsjetter i takt med endrede utgifter til drift og vedlikehold av nye IT-systemer som ble anskaffet i 2013 og 2014. Dette skal nå være korrigert for budsjett 2016.

Tjeneste 1203 Personal/opplæring/velferd viser et merforbruk på kr 124.342,- som blant annet skyldes ikke planlagte kostnader knyttet til annonsering/rekruttering ut over forutsatt, blant annet for å forsøke å bemanne økonomikontoret i permisjonssituasjon.

Planområde 3, Oppvekst og kultur

		Regnskap 2014	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Budsjettavvik
1000	Politisk styring og kontroll	28 977	38 328	65 094	26 766
1200	Administrativ ledelse	1 981 477	1 478 948	1 638 217	159 269
1203	Personal/opplæring/velferd	121 762	108 015	99 700	-8 315
1210	Forvaltning av eiendommer	312 487	327 862	357 200	29 338
2010	Barnehager	16 406 168	16 255 531	15 697 407	-558 124
2020	Grunnskolen	37 327 922	37 977 518	38 187 530	210 012
2110	Styrket tilbud til førskolebarn	1 360 994	948 474	1 288 592	340 118
2130	Voksenopplæring	147 939	147 181	158 410	11 229
2150	Skolefritidsordning	578 143	334 537	649 419	314 882
2210	Førskolelokaler og skyss	-926 813	-911 925	-981 831	-69 906
2220	Skolelokaler	5 976 588	5 760 826	5 991 647	230 821
2230	Skoleskyss	2 287 244	2 350 428	2 658 400	307 972
2310	Aktivitetstilbud barn og unge	731 130	682 419	803 402	120 983
3700	Bibliotek	620 004	781 986	606 000	-175 986
3730	Kino	21 070	29 431	29 923	492
3750	Museum og kunstnerhjem	749 000	759 800	760 000	200
3770	Kunstformidling	-550	0	0	0
3800	Idrett	566 522	559 347	601 103	41 756
3810	Kommunale idrettsbygg	77 392	105 470	100 000	-5 470
3830	Musikk- og kulturskole	514 279	535 526	534 440	-1 086
3850	Kulturkontoret	153 518	49 745	99 772	50 027
3851	Tilskudd andre kulturbygg	281 066	267 545	326 000	58 455
3860	Kommunale kulturbygg	1 885 657	1 913 362	1 716 304	-197 058
3861	Ungdomshus	68 161	25 456	40 000	14 544
3920	Tilskudd til livssynsorg.	56 943	42 028	60 000	17 972
Sum planområde 3		71 327 079	70 567 837	71 486 729	918 892

*) : Negativt fortegn angir merforbruk, positivt fortegn er mindreforbruk

Planområde 3 Oppvekst og kultur har et mindre forbruk samlet sett på kr 918.892,-, hvorav oppvekst med kr. 884.120,- og Kultur med kr 34.772,-

Oppvekstområdet har et mindreforbruk på administrativ ledelse, på område for grunnskolen, SFO, skolelokaler og skoleskyss. Mindreforbruket skyldes i hovedsak:

- Vakans på IKT stilling første halvår av 2015
- Sykelønnsrefusjoner
- Ubrukte midler til videreutdanning.
- Større inntekter fra SFO
- Lavere kostnader til skyss i forbindelse med farlig skolevei grunnet reforhandlinger av avtaler
- Lavere strømutfgifter på skolelokaler

Barnehageområdet har samlet sett et merforbruk.

Resultatet skyldes økt kommunalt tilskudd på grunn av flere barn i barnehagen, økte kostnader til bygg samtidig som det har mindre ressursen knyttet til barn med særskilte behov enn budsjettet med.

Mindreforbruket innen kultur skyldes i hovedsak reduserte utgifter knyttet til energi/oppvarming.

Planområde 4, Helse og sosial

Tjeneste		Regnskap 2014	Regnskap 2015	Justert budsjett	Budsjettavvik
1000	Politisk styring og kontroll	9 684	12 960	28 042	15 082
1200	Administrativ ledelse	1 117 622	1 110 103	1 072 974	-37 129
1203	Personal/opplæring/velferd	185 115	193 725	188 000	-5 725
1210	Forvaltning av eiendommer	303 918	356 896	347 000	-9 896
2320	Helsestasjon	2 571 921	2 595 226	2 811 228	216 002
2330	Forebyggende arbeid, helse og sosial	2 313 047	428 818	401 052	-27 766
2332	Friskliv	0	280 949	285 188	4 239
2340	Aktiviserings- og service eldre og funksj.h.	3 865 182	4 058 399	4 609 053	550 654
2410	Legetjenester	3 959 098	3 886 388	4 057 693	171 305
2411	Fysio-/ergoterapitjeneste	2 275 450	2 475 844	2 557 462	81 618
2420	Sosial rådgivn og veiledning	1 624 432	1 968 777	1 759 013	-209 764
2430	Tilbud til pers m/rusproblemer	292 264	379 442	348 273	-31 169
2440	Barneverntjeneste	2 208 799	2 150 223	1 733 000	-417 223
2510	Barneverntiltak i familie	264 695	645 412	403 786	-241 626
2520	Barneverntiltak utenfor familie	6 119 124	4 307 825	4 815 610	507 785
2531	HO Sigdalsheim	30 748 929	30 467 631	30 879 862	412 231
2532	HO Bjørkekvisten	561 961	1 587 538	1 601 491	13 953
2540	HO Hjemmeboende funksjonshemmede	13 629 497	12 616 668	12 982 127	365 459
2541	HO Hjemmeboende	20 333 170	19 773 340	19 513 509	-259 831
2542	HO Psykisk helse	0	1 544 482	1 681 638	137 156
2550	Medfinans. somatiske tj.	4 223 117	-158 921	-158 921	0
2560	Tilbud om øyebl. hjelp døgnopph	-136 605	-571	22 468	23 039
2611	Botilbud Sigdalsheimen	3 404 224	3 739 404	3 844 190	104 786
2612	Botilbud Bjørkekvisten	54 279	173 241	97 000	-76 241

2650	Kommunalt disponerte boliger	-2 357 711	-2 194 319	-2 402 549	-208 230
2730	Arb.rettede tiltak i kommunal regi	0	0	36 000	36 000
2750	Introduksjonsordning flyktninger	5 666 700	5 305 547	4 423 610	-881 937
2760	Kvalifiseringsprogrammet	460 257	577 061	665 291	88 230
2810	Økonomisk sosialhjelp	1 731 184	1 578 121	1 362 000	-216 121
2830	Bist.etabl.oppretht.eg.bolig	23 047	22 050	0	-22 050
2850	Tjenester utenf. ord. kom.ansv.omr.	343	0	0	0
8500	Statstilskudd flyktninger	-5 666 700	-5 142 752	-4 390 000	752 752
Sum planområde 4		99 786 043	94 739 504	95 575 090	835 586

*) : *Negativt fortegn angir merforbruk, positiv fortegn mindreforbruk*

Planområde 4 Helse og sosial har et mindreforbruk på kr 835.586,- mot varslet mindreforbruk på kr 1.956.000,- etter 2. tertialrapport. I behandlingen av 2 tertialrapporten ble kr 1.250.000,- budsjettjustert fra planområde 4 til andre planområder, noe som ville gitt et forventet mindreforbruk på kr 706.000,-. Differansen mellom mindreforbruket etter fratrukk av budsjettjustering og det som ble meldt etter 2 tertial er derfor på kr 129.586 på sektornivå.

Mindreforbruket på virksomhetsnivå fordeler seg som følger:

Tjenesteområdene under helsestasjonen, fysioterapi helsestasjonen, husmorvikar og friskliv har samlet sett et mindreforbruk på kr 329.511,-. Mindreforbruk helsestasjonen på kr. 216.002,- skyldes hovedsakelig sykemeldinger med liten mulighet for innleie av vikarer. Når det gjelder fysioterapi helsestasjonen og friskliv så er det kun snakk om små mindreforbruk. Mindreforbruk ved tjenesten husmorvikar på kr 114.186,- skyldes også innsparing ved bruk av vikar.

Tjenesteområdene under avdeling psykisk helse har samlet sett et mindreforbruk på kr 8.208.

Tjenesteområdene under legetjenestene har samlet sett et mindreforbruk på kr 166.207,-. Primært grunnet høyere inntekter enn budsjettet for Eggedal legekantor/turnuslege. Dette er det justert for i budsjett 2016.

Tjenesteområdene under NAV har et samlet merforbruk på kr 517.808,-. Det er et merforbruk på tjenesteområdet Sosial rådgivning og veiledning og tjenesteområdet Tilbud til personer med rusproblemer på til sammen kr 31.169,- som skyldes uforutsette lønnskostnader.

Det er merforbruk på økonomisk sosialhjelp på kr 209.764,- men posten har blitt redusert med kr. 153.000,- sammenliknet med 2014. Det er mindreforbruk på kvalifiseringsprogrammet med 88.230,- da en av deltakerne gikk over til ordinært arbeid tidligere enn planlagt. Merforbruket i introduksjonsordningen skyldes at vi tok imot flere flyktninger enn planlagt. Dette må imidlertid ses i sammenheng med post 8500.

Tjenesteområdene under barnevernet har samlet sett et merforbruk på kr 154.064,- i forhold til revidert budsjett. På samme tid har kostnadene til drift og tiltak i barneverntjenesten sunket fra 2013 og frem til 2015 i tråd med målsetningen. Total kostandene i 2013 var 9 025 673,-, i 2014: 8 592 367,- og i 2015: 7 103 460,- Det er i hovedsak utgifter til plasserte barn i fosterhjem eller institusjon som er redusert etter arbeidet med å harmonisere drift for de tre kommunene i den interkommunale barneverntjenesten. På samme tid er det en positiv utvikling med at økningen til utgifter til hjelpetiltak, noe som innebærer økt forebyggende innsats. Antall barn som mottar hjelpetiltak går på samme tid noe ned. Antall plasserte barn holder seg stabilt hvor kostnadsreduksjonen har årsak i arbeidet med normalisering av utgiftsnivået.

Tjenesteområdene under virksomheten Tjenester til funksjonshemmede, inklusive bygg, aktivisering og arbeidsrettede tiltak, har samlet sett et mindreforbruk på kr 559.879,-. Dette skyldes hovedsakelig vakante stillinger deler av året, sykefravær uten innleie, noe lavere ekstrabehov enn beregnet knyttet til avlastningsbolig og reduserte utgifter til tjenesten fritidskontakt.

Tjenesteområdene under virksomhet for Sigdalsheimen og hjemmetjenestene, også inklusive overordnede administrative tjenester, bygg, aktivisering og servicetjenester i virksomheten, samt medfinansiering og kommunal øyeblikkelig hjelp har samlet sett et mindreforbruk på kr 443.654,- Dette skyldes flere forhold; Sigdalsheimen har et mindreforbruk på kr 412.231,-. Dette skyldes først og fremst merinntekt, nær 600.000, i oppholdsbetaling. Virksomheten sparte på vikarutgifter inn i året som følge av redusert press, men dette økte igjen og innsparingen ble «spist opp» som følge av økt vikarbehov. Akutthjelp helse og omsorgstjenester inneholder prosjektmidler som også styrker regnskapet til Sigdalsheimen. Dette er lagt inn i rammen fra 2016. Øvrig mindreforbruk i tjenesten skyldes vakans i ergoterapistilling og aktivitørstilling, lave fyringsutgifter og positiv effekt av økte egenbetalinger. Hjemmetjenesten endte alene med et merforbruk på kr 374.017,- Dette skyldes økt press på hjemmesykepleie gjennom året og begrenset mulighet til innsparing på vikar. Merforbruket ville vært større om det ikke var for innsparing som følge av redusert behov for praktisk bistand (hjemmehjelp). Budsjett 2016 er justert for nevnte forhold.

Planområde 5, Næring og drift

		Regnskap 2014	Regnskap 2015	Justert budsjett	Budsjettavvik
1000	Politisk styring og kontroll	94 208	81 234	72 910	-8 324
1200	Administrativ ledelse	1 663 091	1 312 621	1 199 136	-113 485
1203	Personal/opplæring/velferd	28 590	58 614	28 000	-30 614
1210	Forvaltning av eiendommer	175 694	203 975	135 000	-68 975
1300	Administrasjonslokaler	1 091 636	1 154 623	843 994	-310 629
2650	Kommunalt disponerte boliger	186 656	126 597	-123 840	-250 437
2850	Tjenester utenf. ord. kom.ansv.omr.	228 015	232 584	230 000	-2 584
3010	Plansaksbehandling (S)	-213 879	-141 241	356 358	497 599
3020	Bygge-delings-seksj (S)	-1 433 340	-1 825 347	-1 113 687	711 660
3030	Kart og oppmåling (S)	-869 775	-1 996 821	-566 152	1 430 669
3200	Kommunal næringsvirksomhet	513 763	269 686	280 000	10 314
3210	Konsesj.kraft, kraftrettigh. og annen kraft for videresalg	0	3 500	0	-3 500
3250	Næringstiltak	405 905	498 669	381 095	-117 574
3290	Landbrukskontor	2 119 026	1 865 130	2 072 518	207 388
3292	Veterinærer	-6 021	-8 031	-15 000	-6 969
3320	Kom.veier, miljø- og TST	2 652 030	3 024 313	2 542 571	-481 742
3390	Beredskap mot brann	2 776 179	2 951 510	2 984 000	32 490
3400	Produksjon av vann (S)	1 535 565	1 585 118	1 701 329	116 211
3450	Distribusjon av vann (S)	-2 474 809	-2 280 095	-2 326 600	-46 506
3500	Avløpsrensing (S)	1 855 129	1 901 525	1 970 116	68 591
3530	Avl.nett/innsaml. Avl (S)	-3 616 065	-2 889 922	-3 512 600	-622 678
3540	Tøm av slamavsk.sept (S)	-494 346	-194 581	-321 779	-127 198
3550	Renovasjon av husholdningsavfall (S)	-315 430	-289 642	-176 046	113 596

3600	Miljøvern	29 745	1 553	91 605	90 052
3601	Friluft- og utmarksområde	235 320	219 105	230 000	10 895
3602	Fiske- og viltforvaltning	14 421	9 317	9 549	232
Sum planområde 5		6 181 306	5 873 997	6 972 477	1 098 480

**)*: Negativt fortegn angir merforbruk, positiv fortegn mindreforbruk

Tjeneste 1200 Administrativ ledelse viser et merforbruk på kr 113.485,- kr som skyldes at det fortsatt er et lite avvik mellom faktiske lønnskostnader og budsjett på dette området.

Tjeneste 1203 Personal/opplæring/velferd Viser et merforbruk av ca. kr. 30.614,- dette skyldes Annonsering og nettprofilering av kommuneplanlegger og en økning for bedrifthelsetjenester.

Tjeneste 1300 Administrasjonslokaler viser merforbruk på kr 310.629,- Ubalansen skyldes at det på dette tjenesteområdet i budsjettene ikke er tatt tilstrekkelig høyde for de faktiske kostnadene som ligger til grunn. Driften av Borgerstua står alene for i størrelsesorden ca. kr 100 000,- av utgiftene. Lønn av renholdspersonale og vaktmester er ikke riktig budsjettetert. Kjøp av eksterne tjenester til telefoni/data- og strøm er eksempler på utgifter som er vanskelige og ha formening om på forhånd, men som totalt sett utgjør en betydelig utgift.

Tjeneste 2650 Kommunalt disponerte boliger viser merforbruk på kr 250.437,- i forhold til budsjettetert. Teknisk sektor hadde også i 2015 ansvaret for drift og vedlikehold av kommunale boliger mens rådmannskontoret har hatt ansvaret for tildeling. Underskuddet fremgår i all hovedsak p.g.a. utestående fordringer. I 2015 ble det ettergitt (regnskapsført som tap) utestående fordringer for bortimot kr 200 000,-!

Tjeneste 3010 Plansaksbehandling (S) viser et mindreforbruk på kr 497.599,-. Det var høy aktivitet i 2015 noe som gav mer inntekter på tjenesten enn budsjettetert.

Tjeneste 3020 Bygge- delings- seksjonering (S) viser et mindreforbruk på kr 711.660,-. Det har vært høy aktivitet på tjenesten i 2015 noe som gav høyere inntekt enn budsjettetert.

Tjeneste 3030 Kart og oppmåling (S) vise et mindreforbruk på kr 1.430.669,-. Hoveddelen av tjenestens sitt arbeid går nå til fakturerbare tjenester. 2015 er et år med oppgang i antall innkomne saker i forhold til 2014. Faktureringsrutinene er lagt om fra og med januar 2015. Det faktureres nå samtidig som at vedtaket skrives. Før ble det gjort før tinglysning. Saker som kommer inn seint på høsten og fram til nyttår ble tidligere fakturert på etterfølgende år. 2015 er også et år hvor vi har hatt begrenset med ekstra bistand på sommeren.

Tjeneste 3200 Kommunal næringsvirksomhet (renovasjon for privat næring) ble i 2015 regnskapsført med en minus inntekt på kr 10.314,- i forhold til budsjettetert..

Tjeneste 3290 Landbrukskontor viser et mindreforbruk på kr 207.388,-. Avviket skyldes i hovedsak refusjon for koordinatorfunksjonen for Bolyst prosjektet.

Tjeneste 3600 Miljøvern viser et mindreforbruk på kr 90.052,-, som skyldes mindre aktivitet på jobbing med prosjektet Vannområde Simoa.

Tjenester 3292/3601/3602 viser bare mindre avvik fra budsjett.

Tjeneste 3320 Kommunale veier, miljø og TST viser merforbruk på kr 481.742,-. Uforutsette utgifter i forbindelse med flomskader høsten 2015 beløp seg til bortimot kr 450 000,-. Disse skadene var i all hovedsak konsentrert i Eggedal sentrum samt Tempelveien, Djupsjøveien og øvre delen av Grønhovdsroa.

Tjenester 3400 Produksjon av vann (S) og 3450 Distribusjon av vann (S)
Merforbruket på tjeneste 3400 (kr 116.211,-) skyldes i hovedsak uforutsette utgifter i forbindelse med pumper og tilhørende styringer (trykkøkningsstasjoner) ved Eggedal vannverk samt arbeid i forbindelse med en stor vannlekkasje i tilknytning til Enger vannverk. Distribusjon av vann (3450) bidro imidlertid med positiv sum. Totalt sett ender de to tjenesteområdene for vann i 2015 med et merforbruk på kr 69.705,-.

Tjenester 3500 Avløpsrensing (S) og 3530 Avløp nett/innsamling Avl (S) viser til sammen et merforbruk på kr 554.087,-. Det er brukt kr 68.591,- mindre i tilknytning til drift enn budsjettert, men regnskapet for 2015 viser en inntektssvikt på kr 622 678,- i forhold til tallene som fremgår i budsjettet.

Tjeneste 3540 Tømming av slamavskillere/septik (S) viser et merforbruk på kr 127.198,- i forhold til budsjettet.

Tjeneste 3550 Renovasjon av husholdningsavfall (S)
Renovasjonsordningen som omfatter boliger og hytter, viste totalt et positivt tall tilsvarende kr 113.596,- for 2015.

Planområde 6 Kirken

		Regnskap 2014	Regnskap 2015	Justert budsjett 2015	Budsjettavvik
3900	Kirkelig fellestråd	1 857 500	1 827 009	1 827 009	0
3930	Kirkegårder	1 150 000	1 150 000	1 150 000	0
Sum for planområdet		3 007 500	2 977 009	2 977 009	0

*) : Negativt fortegn angir merforbruk, positivt fortegn er mindreforbruk

Kirkelig fellestråd har fått overført tilskudd på kr 2.977.009,- i 2015.

Balansen

I 1000 kroner

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
AKTIVA – EIENDELER							
OMLØPSMIDLER							
Kasse,postgiro,bank	114 030	84 325	79 443	66 858	67 051	94 553	57 500
Premieavvik	5 987	5 704	6 217	13 462	15 535	18 370	16 261
Aksjer/andeler	6 472	7 294	5 470	15 698	20 352	22 530	22 919
Fordringer	21 878	32 124	19 632	19 853	25 946	22 089	40 174
SUM	148 367	129 448	110 762	115 871	128 884	157 542	136 854
ANLEGGSMIDLER							
Aksjer	7 404	8 470	8 837	9 241	9 656	9 168	9 687
Langsiktig utlån	92 637	117 439	125 180	122 003	98 031	98 451	83 740

Pensjonsmidler	166 312	181 157	178 617	192 802	213 401	235 074	249 514
Faste eiendommer og anlegg	200082	250 993	269 707	293 567	308 526	308 105	333 780
SUM	466 435	558 059	582 341	617 613	629 614	650 798	684 810
SUM AKTIVA	614 802	687 507	693 103	733 483	758 498	808 339	821 664

PASSIVA GJELD

Annen kortsiktig gjeld	31 693	42 214	32 551	36 041	36 332	40 254	39 226
Premieavvik	3 465	3 753	4 266	4 436	4 449	4 189	5 479
Pensjonsforpliktelser	188 175	205 250	234 737	251 721	282 217	304 625	310 773
Langsiktig gjeld	200 498	230 384	238 710	245 167	227 831	247 653	221060
SUM	423 831	481 600	510 264	537 364	550 830	596 721	576 537

EGENKAPITAL

Fond	46 482	52 509	50 491	61 655	73 194	82 632	82 466
Annen egenkapital	144 488	153 398	132 348	134 464	134 475	128 986	162 661
SUM	190 970	205 907	182 839	196 119	207 669	211 618	245 127
SUM PASSIVA	614 801	687 507	693 103	733 483	758 498	808 339	821 664

Fondsstatus

De ulike fondene listes opp nedenfor.

Disposisjonsfond

Pl. omr.	Konto	Fond	01.01.2015	31.12.2015	Bunde opp av tidl. vedtak	Reelt til disp. ved utgangen av 2014
	2560801100	Disposisjonsfond	8 336 721	5 364 329	4 298 006	1 066 323
	2560801101	Renter investeringsfond	1 323 269	1 323 269		
	2560801102	Tapsfond etableringslån	134 693	134 693		
	2560801103	Forsikringsfond for egenandeler	568 638	518 638		
4	2560801300	Uforutsette utg. ressurskrevende tjenester	0	600 000		
5	2560801401	Trillemarkafond	9 606 858	9 854 189		
5	2560801402	Horgafond, fisk	9 630	25 591		
5	2560801403	Mindreforbruk landbruk	58 070	58 040		
3	2560801501	Fond tveitensamlingene	41 159	41 159		
3	2560801502	Bygdeboksfond	176 028	225 469		
3	2560801503	Floraboksfond	6 856	7 019		
5	2560801504	Kulturlandskapsboksfond	477	477		
5	2560801601	Hovedplan vannforsyning	66 800	66 800		
5	2560801602	Disp.fond for renovasjon	171 853	171 853		
5	2560801603	Disp.fond for oppmåling	167 446	167 446		
Sum disposisjonsfond			20 668 495	18 558 972	4 298 006	1 066 323

Ubundet investeringsfond

Pl. omr.	Konto	Fond	01.01.2015	31.12.2015	Bunde opp av tidl.vedtak	Reelt til disp.ved utgangen av 2014
	2530801100	Investeringsfond	-993 907	-1 140 443	-933 510	-60 397

Bundet investeringsfond

Pl. omr.	Konto	Fond	01.01.2015	31.12.2015
----------	-------	------	------------	------------

4	2550801301	Martin Hjelmerud gave - Sigdalsheimen, nyanlegg	257 125	0
4	2550801302	Prosjekt 030030-Omsorgsboliger Prestfoss	1 198 295	1 198 295

Bundne disposisjonsfond

Pl. omr.	Konto	Fond	01.01.15	31.12.15
1	2510801001	Kvinner i lokalpolitikken	157 805	157 805
1	2510801002	Fond renter forskuttering vei	10 739 727	11 236 128
1	2510801003	Bolyst og blilyst i Sigdal	258 766	0
2	2510801101	Skjønnsmidler innkjøp	23 505	23 505
2	2510801102	Førstelinerettshjelp	48 779	48 799
2	2510801103	Samarbeidsavtale Kompetansesenter rus	25 000	25 000
3	2510801201	Kunnskapsløftet grunnskolen	330 650	1 693 218
3	2510801203	Tilskudd rekruttering førskolelærere	26 949	26 949
3	2510801204	Tilskudd barnehagekompetanseplan	119 559	119 559
4	2510801303	Arbeidstua Sigdalsheimen	71 736	69 919
4	2510801304	Arbeidstua Eggedal eldrecenter	179 134	178 359
4	2510801305	G.Flaget og Flaget utb.gave 1503.29.10316	150 187	0
4	2510801308	Olaus Ness gave 1503.29.10359	161 756	165 011
4	2510801309	Ovestads gave pl/oms 1503.29.10375	3 940 962	3 922 850
4	2510801311	Ellen Skålens g. Eggedal eldrecenter 1503.29.10391	62 531	51 293
4	2510801312	Gavekto.Eggedal eldrecenter 231503.29.10413	187 307	191 448
4	2510801313	Frisklivssentral fysioterapi	62 599	62 599
4	2510801314	Gavekto Sigdalsheimen 1503.29.10421	20 570	95 195
4	2510801315	Gavekto.hjemmesykepleie 1503.29.10456	21 767	36 221
4	2510801316	Gavekto Bjørkeallèn 1503.29.10464	42 078	42 768
4	2510801317	Gavekto personalet Sigdalsheimen 1503.29.10472	91 728	104 681
4	2510801318	Gavekto Prestfosstun 1503.29.10480	3 579	10 617
4	2510801319	Lindrende enhet. gave	69 542	134 522
4	2510801320	Helse og livsstil, pr. 130101	20 000	20 000
4	2510801322	Psykologstilling	0	510 000
5	2510801401	Fond viltkartlegging	18 399	18 399
5	2510801402	Kommunal fiskeforvaltning	18 842	18 842
5	2510801403	Kommunalt viltfond	306 690	292 873
5	2510801404	Veterinærer	4 361	4 361
5	2510801405	Skogavgiftsfond	18 776	18 776
5	2510801407	Utviklingsfond Tr.-R. pr.140008 1503.29.10499	33 954 287	33 834 538
5	2510801408	Revisjon av naturtyper, pr. 140016	46 025	22 025
5	2510801409	Midtskog, pr. 140017	55 667	42 581
5	2510801410	Skognettverk Midtskog pr. 140018	30 000	23 654
5	2510801411	Turstier T-R SNO pr. 140019	80 000	0
3	2510801501	Skredsvigstatue	131 749	134 911
3	2510801502	Vedlikehold bauta Haglebu	2 500	7 500
3	2510801503	Gave Lions ungdomsklubben	17 732	17 732
3	2510801504	J elsker Sigdal pr. 105001	3 168	3 168
3	2510801505	Natteravn pr. 150070	8 787	8 787
3	2510801506	Eggedal samfunnshus	3 879	3 879
3	2510801507	MOT Drømmefond	5 000	50 000
3	2510801508	God tur	8 000	8 000
5	2510801603	Vannforvaltning i vannområde Simoa	80 000	10 029
5	2510801604	Interkommunalt næringsfond	54 000	311 750
5	2510801605	Kommunalt næringsfond	1 653 988	1 636 983
5	2510801691	Selvkostfond avløp	209 220	0
5	2510801692	Selvkostfond renovasjon	1 265 658	1 137 558
3	2510801801	Statstilskudd flyktninger	1 677 927	2 108 312
3	2510801802	Kvalifiseringsprogrammet	14 333	14 333

3	2510801803	Boligtilskudd tilpasning	341 330	198 150
3	2510801804	Boligtilskudd etablering	388 821	222 821
Sum disposisjonsfond			57 215 357	59 076 408

*) Utviklingsfond Tr-R er et felles fond for tre kommuner, Nore og Uvdal, Rollag og Sigdal. Fondet ble etablert i forbindelse med vernesaken for Trillemarka-Rollagfjell i 2009 og bygd opp i sin helhet av årlige bevilgninger fra staten med 6 mill. kroner i 5 år. Siste innbetalingen å fondet var gjort i 2013. Forvaltningen av fondet organisert som et interkommunalt samarbeid og administreres av Sigdal kommune etter vedtatte retningslinjer.

Arbeidskapital

Kommunens arbeidskapital er definert som omløpsmidler fratrukket kortsiktig gjeld. Tallene framkommer i balansen. Litt enkelt sagt er arbeidskapitalen kontante midler som kommunen har til rådighet. Den kan sies å være et mål for den finansielle handlefriheten. Endringer i arbeidskapital har direkte sammenheng med bevilgningsregnskapet. Dersom anvendelsen har vært større enn anskaffelsen, fører det til reduksjon i arbeidskapitalen og motsatt. I tillegg har endringer i ubrukte lånemidler effekt på endringer i arbeidskapitalen.

Arbeidskapital	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Omløpsmidler	148 367	129 448	110 763	115 871	128 884	157 542	136 854
- Kortsiktig gjeld	35 157	45 967	36 817	40 476	40 781	44 443	44 705
= Arbeidskapital	113 210	83 481	73 946	75 395	88 103	113 099	92 149
Endring arbeidskapital	61 768	-29 728	-9 535	1 449	12 708	24 996	20 950

Vi ser at arbeidskapitalen har gått ned fra 2014 til 2015.

Driftsprosjekter med egne bevilgninger

Pl. omr.	Prosj	År	Prosjekt	Budsjett vedtatt total pr. 31.12.2015 A	Sum brukt totalt pr. 31.12.2015 B	Rest bevilgning A - B	Status
2	910001	2014	KOSTRA-analyse	290 000	262 806	27 194	Avsluttet
2	910002	2015	Eiendomsskatt, innføring takstom.	2 000 000	3 579 320	-1 579 320	
2	910011	2015	Anskaffelse kurs-PC administrasjonen	80000	64 075	15 925	
2	910020	2013	Kurs IKT og fagligveiledning	64 000	0	64 000	
3	920021	2015	Nye skolebøker	500 000	235 862	264 138	
3	920033	2015	Prestfoss skole - beising	250 000	0	250 000	
3	920041	2014	Nerstad skole - brannverntiltak	50 000	37 895	12 105	Avsluttet
3	920050	2015	Eggedal skole - innbruddsalarm	34 731	34 731	0	Avsluttet
3	920051	2015	Radiatorer – Eggedal skole	15 269	15 269	0	Avsluttet
3	922001	2014	Enger bh - rehabilitering tak, varmekabler	105 000	105 000	0	
3	922002	2015	Prestfoss barnehage – rehab. vinduer, garderobe, bad	200 000	144 356	55 644	
3	950070	2011	Kulturpris	88 303	78 400	9 903	
3	950074	2015	Vatnås kirke tilskudd toalett	200 000	0	200 000	
4	930010	2005	Rehabilitering trygdeboliger, Sigd.hejmen	525 000	456 014	68 986	
4	930011	2013	Trygdeboliger, innvendig vedlikehold	50 000	20 791	29 209	
4	930021	2013	Riving av uthus Helsestasjon/park.plass	50 000	29 605	20 395	Avsluttet
4	930030	2012	Etterisolering Thorrudbygget	25 000	20 000	5 000	Avsluttet
4	930040	2012	Brannverntiltak og oppgradering planløsning	100 000	83 281	16 719	
4	930062	2014	Utbedring av vaskeriet	200 000	44.106	155 717	

4	930063	2015	SH skuremaskin til vaskeriet	45 000	0	45 000	
4	930064	2015	Ny dampovn kjøkkenet Sigdalsheimen	80 000	0	80 000	
4	930071	2014	Utbedring av gulv, ganger Bjørkealleen	50 000	2 281	47 719	
3	950021	2015	Nerstad Samfunnshus – rehab. tak	3 200 000	2 267 285	932 715	
3	950022	2015	Nerstad samfunnshus – rehab innv.	250 000	36 300	213 700	
3	950074	2015	Nerstad – ballbinge	150 000	150 000	0	Avsluttet
5	106007	2011	Trafikksikkerhetstiltak	100 000	0	100 000	
5	960001	2012	Spyling og rehab.hovedvannledninger	300 000	0	300 000	
5	960020	2005	Oppfølging av tiltak i kommuneplanen	250 000	86 657	163 343	
5	960031	2011	Fosselandet, gangsti	160 000	0	160 000	
5	960032	2011	Regulering, Pr.sentrum	145 000	129 175	15 825	
5	960033	2011	Kartlegging av skiltebehov	297 789	8 546	289 243	
5	960070	2014	Holmen gml. Kirkegård	50 000	0	50 000	

Prosjekt 910002 har brukt mer enn det er bevilget. Dette skyldes at det utgiftene kom tidligere enn ventet og vil ha motsatt effekt i 2016. Overskridelsene er dekket av ordinær drift.

INVESTERINGER

Pl. omr.	Prosj	År	Prosjekt	Budsjett vedtatt total pr. 31.12.2015 A	Sum brukt totalt pr. 31.12.2015 B	Rest bevilgning A - B	
2	010001	2012	Elektronisk saksdistribusjon	267 400	269 539	-2 139	Ferdig
2	010002	2013	Nye nettsider, plattform og utforming	100 000	116 824	-16 824	Ferdig
2	010040	2013	VISMA Enterprise	1 750 000	1 154 911	595 089	
3	020021	2011	Uteområde Nerstad skole TST	955 000	1 202 321	-247 321	Avsl ks 15/43
3	020040	2010	Ungd.skole/Pr.samfunnshus nytt varmesystem	4 800 000	4 492 984	307 016	Ferdig
3	020050	2010	Uteområde Prestfoss skole	300 000	299 182	818	Avsl ks 15/45
3	020060	2013	Opprust. Uteområde Pr.smfhs/SUS-TST	1 600 000	106 929	1 493 071	
3	022001	2013	Tilbygg/utbedr ytre garderobe Enger bhg	200 000	181 633	18 367	Avsl ks 42/15
3	022002	2014	Eggedal bh og skole-drenering av parkeringsplass	425 000	192 141	232 859	Ferdig
3	022003	2015	Prestfoss barnehage – nytt kjøkken	100 000	90 608	9 392	
3	050080	2012	Prosjektering Magasinebygget	100 000	30 000	70 000	
4	030001	2014	Trygghetsalarmer på mobil	100000	99058	942	Avsl ks 15/49
4	030002	2015	Generell utskift. Møbler	200 000	0	200 000	Omdisp ks 15/18
4	030010	2009	Utredning og utvidelse av Sigdalsheimen	37 720 600	37 523 964	196 636	Omdisp ks 15/46
4	030011	2011	Ny heis og hovedinngang Sigdalsheimen	3 400 300	2 984 074	416 226	Omdisp ks15/46 Ferdig
4	030012	2013	Innkjøp PDA	260 000	238 957	21 043	Ferdig
4	030013		Solskjerming Sigdalsheimen	200 000	200 000	0	Avsl ks 15/44
4	030014	2014	Pleie- og rehabiliteringsutstyr SH	100 000	91 930	8 070	
4	030017	2015	Møbler ny avdeling SH	100 000	0	100 000	Omdisp

							sak 15/18
4	030019	2015	Oppgradering eksisterende bygg SH	11 205 000	3 439 464	7 765 536	Ks 15/07
4	030022	2014	Oppussing park.plass og uteomr. Thorrudbygg	200 000	145 460	54 540	
4	030023	2015	Oppgrad. Vaskeriet SH	391 000	323 280	67 720	Omdisp ks 15/46
4	030030	2011	Omsorgsboliger Prestfoss	16 160 000	16 138 705	21 295	Avsl ks 15/19
4	030040	2012	Universell utformet flyktningebolig	3 153 013	3 153 013	0	Avsl ks 15/20
5	060001	2011	Sandsbråten, toalettbygg	250 000	193 886	56 114	Ferdig
5	060002	2014	Garderobes Eggedal Brannstasjon	250 000	253 371	-3 371	Ferdig
5	060003	2014	Kjøp av driftsoperatørbil (VW Amarok KH 99086)	360 000	375 608	-15 608	Avsl ks 15/47
5	060005	2015	Kjøp av boligareal Nerstad	1 280 182	602 424	677 758	
5	060010	2009	Planlegging nytt renseanlegg Eggedal	12 740 000	12 720 912	19 088	Avsl ks 15/47
5	060013	2011	Vannbehandlingsanlegg - N.Eggedal	3 128 586	341 462	2 787 124	
5	060014	2014	Eggedal vannverk	200 000	181 269	18 731	Avsl ks 15/47
5	060020	2012	Ledningskartverk	500 000	578 948	-78 948	
5	060021	2012	Rehab.lednett N. Eggedal	500 000	0	500 000	
5	060022	2012	Kjøp/instalering av vannmålere	1 000 000	1 068 598	-68 598	Avsl ks 15/47
5	060030	2010	Opparbeiding boligtomter	400 000	0	400 000	
5	060040	2006	Kommunale veier	10 000 000	9 133 180	866 820	
5	060041	2011	Kommunale veier-Rabbenveien	8 000 000	4 485 981	3 514 019	
5	060042	2011	Forskuttering Eggedalkrysset	2 235 000	2 083 539	151 461	Avsl ks 15/47
5	060052	2014	Sikring av trapp/inngangsparti kommunehuset	125 000	121 399	3 601	Avsl ks 15/47
5	060070	2012	Tiltak slambehandling	700 000	317 972	382 028	
6	070010	2009	Utbedring Solumsmoen kapell	530 000	330 000	200 000	
6	070030	2009	Driftsbygning Holmen kirkegård	1 000 000	900 000	100 000	
6	070080	2013	Brannversling kirkene	200 000	0	200 000	

Prosjekt som har gått over gitte bevilgninger er finansiert av salg av driftsmidler og fast eiendom.

Budsjettavvik i investeringsregnskapet

Salg av fas eiendom/overføringer

Det er solgt 2 leiligheter på Holmendæla. Disse var det ikke budsjettert for.

Kjøp av aksjer og andeler

Det er foretatt et egenkapitalinnskudd til KLP med 0,5 millioner kroner. Som følge av at kommunen har pensjonssparingen sin i KLP er kommunen også medeier i KLP. Hvert år vurderes det om egenkapitalen i selskapet må styrkes og eierne må dele dette mellom seg etter eierandelen.

Avdragsugifter/mottatte avdrag på utlån

Kommunen har mottatt 20 millioner kroner i avdrag fra fylkeskommunen av forskuttering på 40 millioner kroner. Dette er betalt inn på lånet som kommunen har tatt opp.

REGNSKAPSSKJEMA 1 A - DRIFTSREGNSKAP 2015

	Regnskap 2015	Just.bud. 2015	Oppr.bud. 2015	Regnskap 2014
FRIE DISPONIBLE INNTEKTER				
Skatt på inntekt og formue	-87 161 950	-86 555 000	-87 555 000	-84 795 830
Ordinært rammetilskudd	-113 810 595	-112 360 000	-111 360 000	-113 486 679
Skatt på eiendom	-950 326	-1 000 000	-1 000 000	0
Andre generelle statsstilskudd	-2 395 877	-2 100 000	-2 100 000	-2 528 874
Sum frie disponerte inntekter	-204 318 748	-202 015 000	-202 015 000	-200 811 383
FINANSINNTEKTER/ -UTGIFTER				
Renteinntekter og utbytte	-5 680 651	-3 941 000	-3 141 000	-6 462 298
Gevinst finansielle instrumenter (OM)	-389 378	0	-800 000	-2 177 461
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	5 226 574	5 784 000	5 784 000	5 941 089
Avdrag på lån	7 584 531	6 931 000	6 931 000	6 761 739
Netto finansinntekter (+)/-utgifter (-)	6 741 076	8 774 000	8 774 000	4 063 069
AVSETNINGER OG BRUK AV AVSETNINGER				
Til ubundne avsetninger	2 563 055			4 564 897
Til bundne avsetninger	2 087 747	0	0	2 244 633
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	-2 112 121	-2 112 121	0	-746 416
Bruk av ubundne avsetninger	0	-3 301 000	-3 301 000	-182 850
Bruk av bundne avsetninger	0	-800 000	-800 000	0
Netto avsetninger	2 538 681	-6 213 121	-4 101 000	5 880 264
FORDELING				
Overført til investeringsregnskapet		0	0	512 200
Til fordeling drift	-195 038 991	-199 454 121	-197 342 000	-190 355 850
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	192 811 603	199 454 121	197 342 000	188 243 729
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	-2 227 388	0	0	-2 112 121

REGNASKAPSSKJEMA 1 B				
NETTODRIFTSUTGIFTER OG -INTEKTER PR. PLANOMRÅDE 2015				
	Regnskap 2015	Just.bud.2015	Oppr.bud.2015	Regnskap 2014
Sentrale styringsorgan/politikk Planområde 1	2 181 035	2 142 737	1 752 000	1 800 044
Fellestjenester Planområde 2	10 748 621	10 889 935	10 114 000	10 426 485
Oppvekst og kultur Planområde 3	70 567 837	71 486 729	70 340 000	71 327 079
Helse og sosial Planområde 4	94 548 453	95 575 090	92 529 000	99 786 043
Næring og drift Planområde 5	5 873 997	6 972 477	5 891 000	6 181 306
Sigdal kirkelige fellesråd Planområde 6	2 977 009	2 977 009	2 919 000	3 007 500
Sum Planområder	186 896 952	190 043 977	183 545 000	192 528 457
Driftsprosjekter med egne bevilgninger	6 431 492	4 852 000	4 852 000	1 452 108
Utgifter utenom planområdene	-516 841	4 558 144	8 945 000	-5 736 836
Fordelt til drift	192 811 603	199 454 121	197 342 000	188 243 729

REGNSKAPSSKJEMA 2 A - INVESTERINGSREGNSKAP 2015

	Regnskap 2015	Just.bud.2015	Oppr.bud.2015	Regnskap 2014
FINANSIERINGSBEHOV				
Investeringer i anleggsmidler (se 2B)	46 316 534	46 767 974	900 000	17 349 862
Utlån og forskutteringer	6 270 000	7 000 000	3 000 000	1 667 500
Kjøp av aksjer og andeler	519 299	0	0	512 193
Avdrag på lån	20 998 864	850 000	850 000	967 281
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	377 496
Avsetninger	187 937	186 926	0	2 138 372
Årets finansierungsbehov	74 292 634	54 804 900	4 750 000	23 012 703
FINANSIERING				
Bruk av lånemidler	22 777 042	23 503 888	3 900 000	11 993 579
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 356 629	0	0	5 309 617
Tilskudd til investeringer	0	0	0	1 227 632
Kompensasjon for merverdiavgift	8 905 714	8 810 488	0	2 493 105
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	36 810 078	16 583 896	850 000	1 315 037
Andre inntekter	1 011	0	0	6 567
Sum ekstern finansiering	69 850 474	48 898 272	4 750 000	22 345 537
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0	512 200
Bruk av tidligere års udisponert	186 926	186 926	0	0
Bruk av avsetninger	4 520 423	5 719 702	0	341 892
Sum finansiering	74 557 823	54 804 900	4 750 000	23 199 630
Udisponert	-265 189	0	0	-186 926

REGNSKAPSSKJEMA 2 B

	Regnskap 2015	Just.bud.2015	Oppr.bud.2015	Regnskap 2014
000000 Ingen prosjekt	267 467	0	0	3 431 591
010001 Elektroninsk saksdistribusjon	0	0	0	104 673
010002 Nye nettsider, plattform og utforming	79 529	62 705	0	62 740
010040 Øk. system VISMA ENTERPRISE	24 959	24 238	0	887 073
020021 Uteområde Nerstad skole - TST	0	0	0	261 607
020040 Ungd.skole/pr.samfunnshus nytt varmesyst	0	0	0	258 780
020050 Uteområde Prestfoss skole	0	0	0	17 574
020060 Uteområde Prestfoss sfh/SUS	35 532	35 531	0	0
022001 Tilbygg ytre garderobe Enger barnehage	0	0	0	191 507
022002 Eggedal bh og skole-drenering av parkeringsplass	64 692	64 691	0	175 485
022003 Prestfoss barnehage - nytt kjøkken	113 260	113 260	100 000	0
030001 Trygghetsalarmer for mobil	34 625	34 625	0	89 198
030002 SH, generell utskifting av møbler	0	200 000	0	0
030010 Utredning og utvidelse av Sigdalsheimen	37 670 233	37 670 233	0	7 838 915
030011 Ny heis og hovedinngang SH	1 687 500	1 687 500	0	14 963
030012 Innkjøp PDA	27 574	27 574	0	267 745
030013 Solskjerming Sigdalsheimen	0	0	0	250 000
030014 Pleie og rehabiliteringsutstyr til SH	0	0	0	114 811
030017 Sigdalsheimen, møbler og inventar ny avdeling	0	0	300 000	0
030018 Oppgradering ringesignalanlegget på dagens SH	0	0	500 000	0
030019 Brannsikringstiltak, utbedring av tak på SH	4 298 710	4 298 710	0	0
030022 Oppussing parkeringsplass og uteområder v/Thorruddygg	63 072	63 072	0	118 752
030023 Oppgradering vaskeri Sigdalsheimen	404 101	404 101	0	0
030030 Omsorgsboliger Prestfoss	0	0	0	36 046
030040 Universel utformet flyktningebolig	0	0	0	600
050030 Oppgangssag tveitensamlinga	0	0	0	9 096
050080 Prosjektering Magasinebygget	0	0	0	30 000
060002 Garderobes Eggedal Brannstasjon	115 000	111 629	0	196 371
060003 Kjøp av driftsoperatørbil	0	0	0	375 608
060005 Kjøp av bolig areal Nerstad	607 899	607 899	0	0
060010 Planlegging nytt renseanlegg Eggedal	0	0	0	133 245
060013 Vannbehandlingsanlegg - N.Eggedal	238 144	238 144	0	75 102
060014 Eggedal vannverk	0	0	0	181 269
060020 Ledningskartverk	152 306	73 575	0	77 353
060022 Kjøp/instalering av vannmålere	0	0	0	332 406
060040 Kommunale veier	50 448	50 448	0	1 665 603
060052 Sikring av trapp/inngangsparti kom.huset	0	0	0	151 749
910002 Eiendomsskatt, innføring takstomkostninger	381 443	305 155	0	0
950021 Nerstad samfunnshus, rehabilitering tak	0	1 200 000	0	0
099999 Restbevilgninger foreslås overført 2016		21 041 037		
Sum investeringer	46 316 494	68 314 127	900 000	17 349 862

HOVEDOVERSIKT DRIFTSREGNSKAP - 2015

	Note	Regnskap 2015	Just.bud.2015	Oppr.bud.2015	Regnskap 2014
DRIFTSINNTEKTER					
Brukerbetalinger		9 661 196	8 316 500	8 316 500	8 411 455
Andre salgs- og leieinntekter		32 951 041	29 482 000	29 482 000	30 670 620
Overføringer med krav til motytelser		28 392 965	13 415 989	13 259 800	25 867 840
Rammetilskudd fra staten		113 810 595	112 360 000	111 360 000	113 486 679
Andre statlige overføringer		10 948 533	8 192 000	8 192 000	11 453 726
Andre overføringer		908 348	921 000	921 000	516 962
Skatt på inntekt og formue		87 161 950	86 555 000	87 555 000	84 795 830
Eiendomsskatt		950 326	1 000 000	1 000 000	0
Andre direkte og indirekte skatter		83 777	0	0	83 777
Sum driftsinntekter		284 868 730	260 242 489	260 086 300	275 286 890
DRIFTSUTGIFTER					
Lønnsutgifter		131 388 462	130 419 018	135 724 200	127 821 855
Sosiale utgifter		35 045 204	36 449 683	31 217 400	34 302 935
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal t		29 232 088	34 132 900	34 132 900	27 727 660
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenestep		54 772 704	44 370 200	43 970 200	49 035 022
Overføringer		23 260 231	11 105 088	11 138 000	24 672 611
Avskrivninger	9	11 652 772	0	0	11 192 190
Fordeelte utgifter		0	29 600	29 600	0
Sum driftsutgifter		285 351 461	256 506 489	256 212 300	274 752 272
Brutto driftsresultat		-482 730	3 736 000	3 874 000	534 618
EKSTERNE FINANSSTRANSASJONER					
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		5 446 651	3 941 000	3 941 000	6 462 298
Gevinst finansielle instrumenter		389 378	0	0	2 177 461
Mottatte avdrag på lån		116 335	82 000	82 000	104 800
Sum eksterne finansinntekter		5 952 364	4 023 000	4 023 000	8 744 559
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter		5 237 543	5 784 000	5 784 000	5 948 363
Tap finansielle instrumenter		0	0	0	0
Avdragsutgifter	11	7 584 531	6 931 000	6 931 000	6 761 739
Utlån		211 568	126 000	126 000	171 500
Sum eksterne finansutgifter		13 033 642	12 841 000	12 841 000	12 881 602
Resultat eksterne finansieringstransaksjoner		-7 081 278	-8 818 000	-8 818 000	-4 137 043
Motpost avskrivninger	9	11 652 774	0	0	11 192 190
Nettodriftsresultat	16	4 088 765	-5 082 000	-4 944 000	7 589 765
AVSETNINGER					
Bruk av tidligere års regnskapsm.mindre forbruk		2 112 121	2 112 121	0	746 416
Bruk av disposisjonsfond	7	1 507 385	3 789 000	3 651 000	1 190 850
Bruk av bundne fond	7	3 033 857	1 321 000	1 321 000	2 195 874
Sum bruk av avsetninger		6 653 363	7 222 121	4 972 000	4 133 140
Overført til investeringsregnskapet	7	0	0	0	512 200
Avsetninger disposisjonsfond	7	3 465 888	2 112 121	0	5 444 897
Avsetninger til budne fond	7	5 048 852	28 000	28 000	3 653 687
Sum avsetninger	7	8 514 740	2 140 121	28 000	9 610 784
Regnskapsmessig mindreforbruk		2 227 388	0	0	2 112 121

HOVEDOVERSIKT INVESTERINGREGNSKAP 2015

	Note	Regnskap 2015	Just.bud.2015	Oppr.bud.2015	Regnskap 2014
Salg av driftsmidler og fast eiendom	17	1 356 629	0	0	5 309 617
Overføringer med krav til motytelse		15 733 896	15 733 896	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	17	8 905 714	8 810 488	0	2 493 105
Statlige overføringer		0	0	0	1 227 632
Andre overføringer		0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak		1 011	0	0	6 567
Sum inntekter		25 997 250	24 544 384	0	9 036 921

INVESTERINGSUTGIFTER

Lønnsutgifter		124 346	73 575	0	164 398
Sosiale utgifter		16 714	0	0	30 772
Varer og tjenester i kommunal egenprod.		36 852 769	37 657 688	900 000	9 112 609
Kjøp av tjenester som erstatter egenprod.		416 990	226 223	0	2 321 867
Overføringer	17	8 905 714	8 810 488	0	5 720 162
Renteutg. og omkostninger		0	0	0	53
Sum utgifter		46 316 534	46 767 974	900 000	17 349 862

FINANSUTGIFTER

Avdragsutgifter		20 998 864	850 000	850 000	967 281
Utlån		6 270 000	7 000 000	3 000 000	1 667 500
Kjøp av aksjer og andeler		519 299	0	0	512 193
Dekning av tidligere års udekket merf.		0	0	0	377 496
Avsatt til ubundne investeringsfond	7, 17	186 926	186 926	0	933 510
Avsetninger til bundne fond	7	1 011	0	0	1 204 862
Sum finansieringstransaksjoner		27 976 100	8 036 926	3 850 000	5 662 842

Finansieringsbehov		48 295 384	30 260 516	4 750 000	13 975 782
---------------------------	--	-------------------	-------------------	------------------	-------------------

FINANSIERING

Bruk av lån		22 777 042	23 503 888	3 900 000	11 993 579
Mottatte avdrag på utlån		21 076 182	850 000	850 000	1 315 037
Overføringer fra driftsregnskapet		0	0	0	512 200
Bruk av tidligere års udisponerte overskudd		186 926	186 926	0	0
Bruk av bundne driftsfond	7	4 068 719	5 267 998	0	341 792
Bruk av bundne driftfond	7	153 179	153 179	0	100
Bruk av ubundne investeringsfond	7	40 390	40 390	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	7	258 135	258 135	0	0
Sum finansiering		48 560 573	30 260 516	4 750 000	14 162 708

Udisponert		265 189	0	0	186 926
-------------------	--	----------------	----------	----------	----------------

HOVEDOVERSIKT BALANSEREGNSKAP 2015

EIENDELER	Note	Regnskap 2015	Regnskap 2014
(A) Anleggsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	9	333 780 408	298 949 616
Utstyr, maskiner og transportmidler	9	8 089 295	9 155 245
Utlån	12	83 739 679	98 450 628
Aksjer og andeler	4, 17	9 687 144	9 167 845
Pensjonsmidler	6	249 513 870	235 074 434
Sum anleggsmidler		684 810 396	650 797 768
(B) Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer		40 173 612	22 088 793
Premieavvik	6	16 261 215	18 370 368
Aksjer og andeler	5	22 919 131	22 529 753
Kasse, bankinnskudd		57 499 723	94 552 631
Sum omløpsmidler		136 853 681	157 541 545
SUM EIENDELER (A + B)		821 664 077	808 339 313
EGENKAPITAL OG GJELD			
(C) EGENKAPITAL			
Disposisjonsfond	7	18 558 279	20 668 495
Bundne driftsfond	7	59 076 568	57 215 357
Ubundne investeringsfond	7	1 140 443	993 907
Bundne investeringsfond	7	1 198 296	1 455 420
Regn.messig mindreforbruk		1 402 934	2 112 121
Udisponert i inv.regnskap		1 089 643	186 926
Endr. i regnskapsprinsipp (drift)		1 773 575	1 773 575
Kapitalkonto	8	160 887 066	127 212 190
SUM EGENKAPITAL		245 126 804	211 617 991
(D) GJELD			
<i>Langsiktig gjeld</i>			
Pensjonsforpliktelse	6	310 772 767	304 625 330
Andre lån	11	221 059 761	247 653 158
Sum langsiktig gjeld		531 832 528	552 278 488
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Annen kortsiktig gjeld		39 225 519	40 253 547
Premieavvik	6	5 479 226	4 189 287
Sum kortsiktig gjeld		44 704 745	44 442 834
SUM GJELD (D)		576 537 273	596 721 322
SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C+D)		821 664 077	808 339 313
(E) MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler		7 972 875	28 746 546
Motkonto for memoriakontiene		-7 972 875	-28 746 546
SUM MEMORIAKONTI		0	0

Sigdal kommune

Noter til regnskapet 2015

Note 1 Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Regnskapet er avlagt i henhold til kommuneloven og god kommunal regnskapsskikk.

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet innebærer at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Drifts- og investeringsregnskap

Alle løpende inntekter og innbetalinger, og anvendelse av disse skal regnskapsføres i driftsregnskapet.

Bruk av lånemidler og inntekter knyttet til varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler inntektsføres i investeringsregnskapet. Andre inntekter som er uvanlige og uregelmessige inntektsføres også i investeringsregnskapet. Alle investeringer utgiftsføres i investeringsregnskapet og balanseføres.

Vurderingsregler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Kommunens anleggsmidler er vurdert til brutto anskaffelseskost. Dvs at mottatte tilskudd ikke er fratrukket i anskaffelseskost. Renteutgifter er ikke lagt til anskaffelseskost ved lånefinansiering. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn bokført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet/ tatt i bruk i kommunen.

Avskrivning og nedskrivning av anleggsmidler påvirker ikke resultatet i kommunens drifts- eller investeringsregnskap.

Omløpsmidlene er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskostn og virkelig verdi. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Pensjoner

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som hhv anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Pensjonsforpliktelsen består av den diskonterte verdi av de samlede fremtidige pensjonsytelser som er opptjent ved utgangen av året. Forpliktelsen er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og regulering av grunnbeløpet i folketrygden. Årets pensjonskostnad er endringen i forpliktelsen fra begynnelsen til slutten av året. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet med tilbakeføring over de neste 7 årene.

Anskaffelseskost

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost i samsvar med anbefalt løsning i KRS nr. 2.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon. Sigdal Energi og Horga Kraftverk er en del av kommunen som juridisk enhet, men avlegger selvstendig regnskap etter regnskapsloven, og inngår ikke i kommunens regnskap.

Note 2 Endring i arbeidskapital

tall i tusen

Balanseregnskapet :	2015	2014	Endring
Omløpsmidler	136 854	157 542	
Kortsiktig gjeld	44 705	44 443	
Arbeidskapital	92 149	113 099	-20 950

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	284 869	
Inntekter investeringsregnskap	25 996	
Innbet. ved eksterne finanstransaksjoner	49 807	
Sum anskaffelse av midler	360 672	360 672
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	273 699	
Utgifter investeringsregnskap	46 317	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	40 822	
Sum anvendelse av midler	360 837	360 837
Anskaffelse - anvendelse av midler		-165
Endring ubrukte lånemidler (økning +/reduksjon-)		-20 774
Endring arbeidskapital i drifts- og inv.regnsk.		-20 939

Note 3 Kommunens garantiansvar

tall i tusen

Gitt overfor - navn	Beløp pr 31.12.15	Beløp pr 31.12.14
Sigdal Borettslag	4 021	4 205

Note 4 Aksjer og andeler - anleggsmidler

tall i tusen

Selskapets navn	Andel	Balanse 31.12.15	Balanse 31.12.14
Aksjer			
Modum Industri	0,18	10	10
Midt-Nett AS	33,4	4 175	4 175
Haglebu vann/avløp	52,10	198	198
Tempelseter vann/avløp	51,05	194	194
Buskerud kommunerevisjon IKS	1,00	27	27
Egenkapitalinnskudd KLP		4 302	3 783
Vestviken IKS	1,30	32	32
Drammen Brannvesen (DRBV)	3,60	749	749
Sum aksjer og andeler		9 687	9 168

For mange av kommunenes aksjer og andeler vil det ikke foreligge noen reell markedsverdi. Markedsverdi er ikke opplyst fordi den ikke kan fastslås på rimelig sikker måte.

Note 5 Aksjer og andeler - omløpsmidler

tall i tusen

	Kostpris	Markeds- verdi	Balanse 31.12.15	Urealisert tap+/ urealisert gevinst-
Eika Utbytte	5 000	4 504	4 504	496
Grunnfondsbevis	5 105	3 459	3 459	1 646
KLP Pensjon II, obligasjonsfond	9 000	9 908	9 908	
KLP AksjeNorge Indeks II	4 500	5 047	5 047	
	23 605	22 918	22 918	2 142

Plasseringene i Eika Utbytte og diverse grunnfondsbevis er verdsatt til laveste verdi av kostpris og markedsverdi. Årets urealisert tap er på kr 2 142 000.

Plasseringene i KLP er verdsatt til virkelig verdig. Årets gevinst er på kr 326 143.

Urealisert tap og gevinst er tilført det aktuelle fondet og påvirker ikke "bunlinje" i regnskapet.

Note 6 Pensjon

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Ordningen gir ved full opptjening en alderspensjon som sammen med folketrygdens ytelser utgjør en samlet bruttopensjon på 66 prosent av pensjonsgrunnlaget. Framtidige ytelser innen pensjon blir utregnet ut fra tallet på opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder.

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner.

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og regulering av grunnbeløpet i folketrygden. Det vil normalt være forskjell mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket som har oppstått tom år 2010 tilbakeføres igjen over de neste 15 årene. Premieavviket fom år 2011 tilbakeføres over de neste 10 årene. Premieavvik som har oppstått fom år 2014 skal tilbakeføres over neste 7 år.

tall i tusen

Årets netto pensjonskostnad	2015	2014
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	14 319	14 752
Rentekostnad av årets pensjonsforpliktelse	11 707	11 392
Brutto pensjonskostnad	26 026	26 144
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-10 843	-10 049
Netto pensjonskostnad	15 184	16 095
Sum amortisert premieavvik	1 690	1 141
Administrasjonsomkostninger	1 014	886
Samlet kostnad	17 888	18 123

Årets netto pensjonskostnad er nåverdien av årets pensjonsopptjening tillagt rentekostnader av påløpte pensjonsforpliktelser, og fratrukket forventet avkastning på pensjonsmidlene. Netto pensjonskostnad tillagt administrasjonskostnader og regnskapsført premieavvik utgjør årets samlede pensjonskostnad.

Premieavvik	2015	2014
Forfalt premie (inkludert administrasjonskostnad)	14 904	20 829
Administrasjonskostnad	-1 014	-886
Netto pensjonskostnad	-15 184	-16 095
Premieavvik i regnskapsåret	-1 294	3 848

Samlet premieavvik	2015	2014
Samlet premieavvik 01.01	4 507	1 800
Premieavvik for året	-1 294	3 848
Resultatført andel av tidligere års premieavvik	-1 690	-1 141
Samlet premieavvik 31.12	1 522	4 507
Premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift	12 706	14 181
Herav oppført under omløpsmidler	18 745	18 370
Herav oppført under kortsiktig gjeld	-6 039	-4 189

Hvis netto pensjonskostnad overstiger pensjonspremien, skal man øke kostnaden med premieavviket og balanseføre beløpet mot gjeld. I 2015 overstiger netto pensjonskostnad innbetalt premie med kr 1 476 779 inkl. arbeidsgiveravgift, og differansen bokføres mot gjeld. Utgiftsføring i 2015 blir dermed kr 1 476 779 lavere enn den innbetalte premien.

Pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler	2015	2014
Brutto påløpt forpliktelse	303 311	296 031
Pensjonsmidler	249 514	235 074
Netto pensjonsforpliktelse	53 797	60 956
Arb.g.avg av netto pensjonsforpliktelse	7 585	8 595
Pensjonsforpliktelse inkludert arbeidsgiveravgift	310 896	304 625

Beregnete pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld. Nedenfor gis en spesifikasjon av innholdet i pensjonsforpliktelsene og -midlene.

Spesifikasjon pensjonsforpliktelse	2015	2014
Estimert forpliktelse 01.01.	296 031	273 713
Årets opptjening	14 319	14 752
Rentekostnad	11 707	11 392
Utbetaling	-7 653	-6 599
Amortisering estimatavvik	-11 093	2 772
Brutto påløpt forpliktelse	303 311	296 031

Spesifikasjon pensjonsmidler	2015	2014
Estimerte pensjonsmidler 01.01.	235 074	213 401
Innbetalt premie	14 904	20 829
Administrasjonskostnader	-1 014	-886
Utbetalinger	-7 653	-6 599
Forventet avkastning	10 843	10 049
Amortisering estimatavvik	-2 640	-1 720
Pensjonsmidler	249 513	235 074

Nedenfor spesifiseres estimatavvik for både pensjonsforpliktelser og -midler. Estimataavvik oppstår som følge av ny beregning i år av balanseførte forpliktelser og midler i fjor. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn.

Estimatavvik forpliktelser	2015	2014
Fakstisk forpliktelse 01.01.	284 938	276 485
Estimert forpliktelse 01.01.	296 031	273 713
Estimatavvik forpliktelse 01.01.	-11 093	2 772
Akkumulert avvik tidligere år	0	0
Amortisert avvik i år	11 093	-2 772
Samlet avvik forpliktelse 31.12.	0	0

Estimatavvik midler	2015	2014
Faktiske pensjonsmidler 01.01.	232 435	211 681
Estimerte pensjonsmidler 01.01.	235 074	213 401
Estimatavvik midler 01.01.	2 640	1 720
Akkumulert avvik tidligere år	0	0
Amortisert avvik i år	-2 640	-1 720
Samlet avvik midler 31.12.	0	0

FORUTSETNINGER (i prosent)	2015	2014
Forventet avkastn.pensjonsmidler		
KLP (Kommunal Landspensjonskasse)	4,65	4,65
SPK (Statens Pensjonskasse)	4,35	4,35
Diskonteringsrente	4,00	4,00
Forventet årlig lønnsvekst	2,97	2,97
Forventet årlig regulering av pensjon og grunnbeløp i folketrygden	2,97	2,97

Note 7 Bruk og avsetning av fond

tall i tusen

Type fond	Beholdning 01.01.	Avsetninger	Bruk av fond i dr.regnskapet	Bruk av fond i inv.regnskapet	Beholdning 31.12.
Disposisjonsfond	20 668	3 466	1 507	4 069	18 559
Bundne driftsfond	57 215	5 049	3 034	154	59 076
Ubundne investeringsfond	994	147			1 140
Bundne investeringsfond	1 455			257	1 198
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	80 333	8 661	4 541	4 480	79 974

Bruk av og avsetning til fond i driftsregnskapet	Avsetninger	Bruk av fond
Disposisjonsfond		
<i>Regnskapsskjema 1A</i>		
Disposisjonsfond	2 563	0
Opprinnelig budsjett	0	3 301
Justert budsjett	0	3 301
<i>Regnskapsskjema 1B</i>		
Fellestener	841	1 204
Landbrukssjef	16	150
Kultur	45	103
Teknisk	0	50
Driftsprosjekter med egne bevilgninger	0	0
Utgifter utenom planområde	0	0
<i>Sum disposisjonsfond regnskapsskjema 1B</i>	903	1 507
Bundne driftsfond		
<i>Regnskapsskjema 1A</i>		
Bundne driftsfond	2 088	0
Opprinnelig budsjett	0	800
Justert budsjett	0	800
<i>Regnskapsskjema 1B</i>		
Oppvekst og kultur	1 413	0
Landbrukssjef		214
Helse og sosial	1 207	1 059
Teknisk	342	632
Driftsprosjekter med egne bevilgninger	0	
Utgifter utenom planområde	0	1 128
<i>Sum bundne driftsfond regnskapsskjema 1B</i>	2 961	3 034
Overføring til investeringsregnskapet		
<i>Regnskapsskjema 1A</i>		
Overføring til investeringsregnskapet	824	0
Opprinnelig budsjett	0	0
Justert budsjett	824	0

Bundne fond	Beholdning 01.01.	Netto avsetninger/ bruk	Beholdning 31.12.
Bundne driftsfond			
Selvkostfond	1 475	-337	1 138
Gavefond	5 065	0	5 066
Kommunalt næringsfond	1 654	-17	1 637
Utviklingsfond Tr.-R.	33 954	-120	33 835
Øvrige bundne driftsfond	15 067	2 335	17 402
Sum	57 215	1 861	59 077
Bundne investeringsfond			
Gavefond	257	-257	0
Øvrige bundne investeringsfond	1 198	0	1 198
Sum	1 455	-257	1 198

Note 8 Kapitalkonto

<i>tall i tusen</i>	DEBET	KREDIT
Inngående balanse 1.1 .15		127 212
Endringer i perioden:		
Fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler - salg	631	
Fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler - avskrevet	11 653	
Aksjer/andeler - nedskrevet		
Utlån - avdrag	21 192	
Eksterne lån - bruk	22 774	
Pensjonsforpliktelse - økning	6 147	
Fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler - aktivert		46 049
Egenkapitalinnskudd KLP - aktivert		519
Utlån		6 482
Eksterne lån - avdrag		28 583
Pensjonsmidler - økning		14 439
Utgående balanse 31.12.15	160 888	

Note 9 Anleggsmidler

<i>tall i tusen</i>	Utstyr, maskiner, transport- midler	Brannbiler tekniske anlegg	Bygg, boliger, veier m.m.	Boligfelt, utbedrings- områder	SUM
Anskaffelseskost 31.12.14	31 968	49 951	348 863	5 779	436 561
Omklassifisering	0	0	0	0	0
Årets tilgang	815	366	44 260	607	46 048
Årets avgang		0	-631	0	-631
Anskaffelseskost 31.12.15	32 783	50 317	392 492	6 386	481 978
Akk. avskr. og nedskr. 31.12.15	24 713	24 714	90 700	0	140 127
Bokført verdi pr. 31.12.15	8 070	25 603	265 917	6 386	341 851
Årets avskrivninger	1 900	2 017	7 753	0	11 670
Årets nedskrivninger	0	0	0	0	0
Økonomisk levetid	5 -10 år	20 år	40 - 50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Ikke- avskrivbar	

Note 10 Investeringsoversikt

tall i tusen

Prosjekt	Budsjett 2015	Medgått 2015
Oversikten viser prosjekter med investering over 3 millioner kroner i regnskapet for 2015.		
030010 Utvidelse av Sigdalsheimen		
Kostnader	37 670	37 670
<u>Finansiering:</u>		
Refusjon fra staten	22 892	22 892
Bruk av bundne fond	411	411
Bruk av lån	14 367	14 367
Udekket	0	0
030019 Brannsikringstiltak, utbedring av tak på Sigdalsheimen		
Kostnader	4 299	4 299
<u>Finansiering:</u>		
Refusjon fra staten	859	859
Bruk av lån	3 439	3 439
Udekket	0	0

Note 11 Langsiktig lån og avdrag

tall i tusen

Kommuneloven § 50 nr 7 har bestemmelser om at kommunens totale langsiktige gjeld til egne driftsmidler skal avdras med like årlige avdrag, og at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler.

Ved inngåelse av nye låneopptak fastsettes avdragstid på lånet ut fra gjennomsnittlig avskrivningstid på de anleggsmidler som blir lånefinansiert, i samsvar med avskrivningsreglene i forskrift om årsregnskap og årsberetning § 8.

	2015	2014
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	7 585	6 762
Minste tillatte avdrag beregnet ut fra forenklet formel	7 585	6 579
Avvik	0	182

Det positive avviket betyr at kommunen betaler tilsvarende mer i avdrag enn det som antas å være kapitalslitet på anleggsmidlene (avskrivningene).

Fordeling av L-gjeld i kommunen på ulike områder :	31.12.2015	31.12.2014
Lån til selvkostområdene i kommunen		
Vann - og avløpssektoren	20 521	21 208
Startlån og formidlingslån	11 857	10 866
Utlån til forskuttering vei (se note 12)	20 000	40 000
Ubrukte lånemidler	7 972	28 747
Langsiktig gjeld på kommunens øvrige tjenesteområder	160 710	146 833
Kommunens totalte langsiktige gjeld	221 060	247 653

Av kommunes gjeld pr 31.12.15 er 55,9 millioner kroner til fast rente mellom 2,58 og 4,29 prosent. Gjennomsnittlig flytende rente i 2015 var på 2 prosent.

Sigdal Energi og Horga Kraftverk er en del av kommunen som juridisk enhet, men avlegger selvstendig regnskap etter regnskapsloven. Gjeld i selskapene pr 31.12.15 inngår som en del av kommunens totale gjeldsforpliktelser, og kommer i tillegg til den totale langsiktige gjelden i kommunes regnskap.

	31.12.2015	31.12.2014
Sigdal Energi og Horga Kraftverk	61 656	66 300

Av gjelden pr. 31.12.15 er 51,2 millioner kroner knyttet til Horga Kraftverk. Som følge av svtale med Drammen kommune om utbygging av Horga dekkes 75 prosent av renter og avdrag på dette lånet av EB Kraftproduksjon AS som har overtatt avtalen fra Drammen kommune.

Note 12 Langsiktige utlån

tall i tusen

Gitt overfor - navn	Beløp pr 31.12.15	Beløp pr 31.12.14
Midt Nett Buskerud AS	50 100	50 100
Sigdal Energi	4 000	0
Statens vegvesen ¹⁾	20 000	40 000
Startlån	9 180	7 986
Sosiale utlån	444	349
Sigdal og Eggedal Turistservice AS	14	14
Andre utlån	2	2
Sum utlån	83 739	98 451

1) Kommunen hadde ved inngangen til 2015 lånt ut 20 millioner kroner til Statens vegvesen i forbindelse med forskuttering av utbygging av fylkesveg 287. Lånet vil bli betalt tilbake i 2017. Lånet er avdragsfritt, og renter dekkes av kompensasjon fra staten for bortfall av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift. Kommunen har tatt opp avdragsfritt lån for å dekke opp utlån.

Note 13 Selvkostområder

tall i tusen

	2015	2014
Vann		
Inntekter	2 456	2 471
Kostnader	2 777	2 590
Korrigering tidligere års feil	0	0
Kalkulert renteinntekt	-9	-1
Overskudd(+)/underskudd(-)	-321	-118
Dekningsgrad	88 %	95 %
Bundne driftsfond pr 31.12.	0	0
Avløp		
Inntekter	2 711	2 718
Kostnader	3 565	3 671
Korrigering tidligere års feil	0	0
Kalkulert renteinntekt	-8	18
Overskudd(+)/underskudd(-)	-854	-953
Dekningsgrad	76 %	74 %
Bundne driftsfond pr 31.12.	0	209
Slam		
Inntekter	2 553	2 255
Kostnader	2 439	1 822
Korrigering tidligere års feil	0	0
Kalkulert renteinntekt	-25	-24
Overskudd(+)/underskudd(-)	114	408
Dekningsgrad	105 %	124 %
Bundne driftsfond pr 31.12.	0	0
Renovasjon		
Inntekter	5 115	5 115
Kostnader	5 267	5 252
Korrigering tidligere års feil	0	0
Kalkulert renteinntekt	46	35
Overskudd(+)/underskudd(-)	-152	-103
Dekningsgrad	97 %	97 %
Bundne driftsfond pr 31.12	1 137	1 266
Plansak		
Inntekter	1 607	1 261
Kostnader	942	1 269
Korrigering tidligere års feil	0	0
Kalkulert renteinntekt	-48	-41
Overskudd(+)/underskudd(-)	665	-49
Dekningsgrad	171 %	99 %
Bundne driftsfond pr 31.12	0	0
Bygg/utslipp		
Inntekter	3 819	3 378
Kostnader	2 706	2 581
Korrigering tidligere års feil	0	0
Kalkulert renteinntekt	-9	-31
Overskudd(+)/underskudd(-)	1 113	766
Dekningsgrad	141 %	131 %
Bundne driftsfond	328	0
Kart/oppmåling		
Inntekter	3 901	2 725
Kostnader	2 438	2 320
Korrigering tidligere års feil	0	0
Kalkulert renteinntekt	-43	-54
Overskudd(+)/underskudd(-)	1 463	352
Dekningsgrad	161 %	118 %
Bundne driftsfond pr 31.12	0	0

Note 14 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Det var 228,68 årsverk i kommunen i 2015. Dette er en nedgang på 0,83 årsverk fra året før.

	2015	2014
Lønn	814 554	673 052
Andre ytelser	976	891
Pensjon	91 593	144 706
Ytelser til ordfører	907 123	818 649
Lønn	907 834	894 571
Andre ytelser	966	891
Pensjon	127 607	192 333
Ytelser til rådmann	1 036 407	1 087 795

Sigdal Energi dekker 20 % av utgiftsført lønn til rådmann, for oppgaven som daglig leder i Sigdal Energi.

Kommunens revisor er Buskerud kommunerevisjon IKS. Samlede godtgjørelser til revisjon utgjør for 2015 kr 442.000,-. Revisjonen fordeler seg med kr 147.000 på regnskapsrevisjon, kr. 80.000,- på forvaltningsrevisjon og kr 215.000,- på annen bistand.

Note 15 Vesentlige forpliktelser

Drift av ikke kommunale barnehager

Kommunen er forpliktet til å betale driftstilskudd og kapitaltilskudd til ikke kommunale barnehager som er opprettet før 2011. Kommuner som kun har private barnehager skal bruke fastsatte nasjonale satser. I tillegg skal kommunen dekke søskenmoderasjon i barnehagene. Totale utgifter til søskenmoderasjon, drift og kapital tilskudd internt i kommunen utgjorde kr 16 411 180,- i 2015.

Tjenester til funksjonshemmede

Kommunen har inngått avtale med Modum kommune om plass i omsorgsbolig. Avtalen opphører ved endring av behov. Totale utgifter etter fratrukket tilskudd var kr 2,5 mill. kr i 2015.

Note 16 Netto driftsresultat

tall i tusen

	2015	2014
Netto driftsresultat iht. årsregnskapet	-4 089	-7 590
For at netto driftsresultat skal gi økonomisk informasjon om hvordan driften i kommunen har vært siste år, må det korrigeres for følgende forhold:		
- Bruk av bundne fond	-3 034	-2 196
+ Avsetning til bundne fond	5 049	3 654
+ Kursgevinst på finansielle plasseringer (se note 5)	326	1 045
- Kurstap på finansielle plasseringer (se note 5)		0
Korrigert netto driftsresultat	-1 748	-5 087